

Til PMR
Fra Sekretær for PMR

Sakstype: Diskusjonssak
Møtedato: 15. oktober 2019
Notatdato: 1. oktober 2019
Arkivsaksnummer: 2019/2139
Saksbehandler: Kristin Steen Slåttå

Litteratur; status hovedlitteratur og praksis for godkjenning

Bakgrunn

- JSU meldte inn som sak til møtet 18. september forslag om at Jon Hovs bok i sivilprosess skulle godkjennes som hovedlitteratur i faget. Saken ble meldt inn på bakgrunn av at JSU hadde innhentet en ekstern vurdering av boken. Saken ble ikke realitetsbehandlet av PMR grunnet at saken var meldt inn for sent.
- Da PMR diskuterte om saken skulle realitetsbehandles kom flere inn på de prinsipielle sidene knyttet til litteratur, hva slags status har hovedlitteratur og bør vi vurdere saksbehandlingspraksis. Dette notatet sammenstiller kort disse spørsmålene slik at PMR kan ta stilling til om det er spørsmål som krever ytterligere utredning og diskusjon.

Hva slags status har litteratur som godkjennes som hovedlitteratur?

- Fakultetet kaller ikke litteratur for pensum, det er læringskravene som studentene skal prøves i under eksamen. Studentene står fritt til å lese den litteraturen den ønsker for å dekke læringskravene. Det som er satt opp som hovedlitteratur skal dekke læringskravene.
- Som del av studiereformen i 2010/11 ble litteratur diskutert, det ble vedtatt at det skal settes opp innføringslitteratur, hovedlitteratur og tilleggslitteratur i alle fag.
Hensynet bak krav om at det skal være innføring og tillegg hos alle (eller begrunnelse for fravær) er at ulike perspektiver skal være representert i anbefalt litteratur¹.
- Hvilke kategorier vi skal ha for litteratur, hva de skal hete og hvilken status de ulike kategoriene skal ha har PMR har vedtaksmyndighet over. De fleste av fagene har både innførings-, hoved- og tilleggslitteratur, men ikke alle. De fleste av fagene bruker overskriften «Hovedlitteratur» andre bruker overskriften «Anbefalt hovedlitteratur».
- Det er ikke noe krav om at det skal settes opp flere alternativer for hovedlitteratur, det er flere fag som har alternativ hovedlitteratur, og i de fleste av tilfellene er det satt opp to alternativer.

Om fagfellevurdering/eksterne vurderinger

- Fakultetsstyret ba PMR som del av studiereformen i 2010/11 om å finne en ordning for evaluering av litteratur og øvrige læremidler, de foreslo at en kunne opprette en fagfellevurdering. Dette spørsmålet ble konkludert i PMR 5. desember 2011 om kvalitetssikring av litteratur:
Vurdering av fagfeller fra andre institusjoner av all litteratur som foreslås som hovedlitteratur vil være tidkrevende og kostbart. Det er ikke å forvente at fagfeller vil lese og uttale seg om litteratur uten vederlag, og med den arbeidsbyrde som er vanlig for fagfeller, vil fristene måtte bli meget romslige. PMR mener det er tilstrekkelig at hovedlitteratur som

---

¹ PMR 29. mars 2011

skal foreslås, er vurdert av ansvarlig faglærer i samråd med de andre faglærerne. Hvis det ikke er flere faglærere, skal ansvarlig faglærer rådføre seg med andre som har undervisnings- eller forskningskompetanse i faget. Når det gjelder forslag om nye læremidler som er skrevet av ansvarlig faglærer, skal det vurderes av de øvrige faglærere eller av andre som har undervisnings- eller forskningskompetanse i faget. Forslag om hovedlitteratur skal nevne hvem som er tatt med på råd. PMR anbefaler videre at enkle retningslinjer legges til grunn for forslaget, nemlig å sikre at det tar tilbørlig hensyn til alternative faglige synspunkter, og at alternativ litteratur der slik foreligger inkluderes.

- Instruks for ansvarlig faglærer punkt 4.2 gir krav om at ansvarlig faglærer skal foreslå litteratur etter høring med faglærere i faget, det er ikke noe krav eller praksis for å innhente eksterne vurderinger.

Litteratursaker som fullmaktssaker

- PMR behandler ikke de ordinære litteratursakene som samlet organ. I 2015/2016 endret PMR praksis slik at samlesaken med alle pensum/læringskravs-endringene kun ble lagt frem som skriftlig orientering, ikke til gjennomgang, diskusjon og vedtak. Ordinære saker vedtas som fullmaktssak, hvor ansvarlig faglærer foreslår, studieårsansvarlig innstiller og studiedekan vedtar, alt over e-post. Noen få enkeltsaker legges frem for hele PMR, disse sakene meldes inn av studieårsansvarlig, men det gjelder kun et lite fåtall av alle endringene som vedtas hvert semester.
- Administrasjonen foreslo til 11. juni 2019 ytterligere forenklinger i denne saksbehandlingsrutinen, ved å foreslå at studieårsansvarlig skulle ha myndighet til å vedta forslag fra ansvarlig faglærer, dette var ikke ønskelig, PMR uttalte at vedtakskompetansen bør fortsatt ligge hos PMR.
- Høsten 2019 har administrasjonen gjort noen endringer i rutinene knyttet til litteratursakene. Skjema er justert, videre vil hver ansvarlig faglærer få tilsendt skjema, frist og informasjon om prosessen fra sin undervisningsplanlegger, dette for å koble dette tettere til planleggingen av faget. Fristen settes opp mot når administrasjonen klargjør neste semesters semestersider, ikke opp mot et PMR-møte for vedtak. Dersom alle må melde inn endringer i litteratur før semesterets andre PMR-møte må fristen settes unaturlig tidlig. Ansvarlig faglærer melder inn endringer via skjema, dette sendes til studieårsansvarlig for innstilling og så til studiedekan for vedtak, på fullmakt fra PMR. Alle endringene samles og sendes inn til orientering til første PMR-møte etter at alt er innmeldt og vedtatt. Studieårsansvarlig vil fortsatt ha anledning til å melde inn særskilte saker til et PMR-møte.
- JSU kommenterte i forbindelse med litteratursaken den 18. september at sakene som ikke blir behandlet av et samlet organ blir behandlet uten studentinvolvering. Dette vil gjelde de fleste av litteratursakene.

Diskusjonspunkter for å avklare videre behandling av de prinsipielle spørsmålene:

- Ønsker PMR å gi nærmere retningslinjer for hvilken status hovedlitteratur har?
  - Er det ønskelig at alternativer for hovedlitteratur skal angis slik at all litteratur som dekker læringskravene skal være inne som hovedlitteratur, eller formalisere en ordning der det gis en anbefalt hovedlitteratur mens andre alternativer automatisk skal listes?
  - Ønsker PMR å se på mulighetene for ordning for fagfellevurdering eller eksterne vurderinger av litteraturlister?
  - Dagens saksbehandlingspraksis for litteratursaker er slik av hensyn til ressursbruk og effektivitet, men denne praksisen legger opp til at endringene blir vedtatt uten studentinvolvering. Ønsker PMR å diskutere dette nærmere?
-